

Reštaurovanie budovy Radnice

Slávnostným prestrihnutím pásky sa uskutočnilo 5. novembra 2009 odovzdanie rekonštrukčných prác realizovaných vďaka finančnej podpore Ministerstva kultúry SR v rámci grantového programu Obnovme si svoj dom. Projekt "Reštaurovanie budovy Radnice, č. ÚZPF 506/0, Námestie republiky 499, Jelšava" bol Ministerstvom kultúry SR podporený dotáciou vo výške 18 000 € Spoluúčasť Mesta Jelšava na realizácii tohto projektu bola 1 053 €

Obnove fasády radnice v Jelšave predchádzal reštaurátorský výskum, v rámci ktorého bol zistený rozsah poškodenia a zadefinovaný originálny výzor fasády z roku 1781. Sondážnym prieskumom sa zistilo, že objekt bol 14 – krát premaľovaný. Najvýznamnejším zistením výskumu bolo, že v primárnej vrstve na mieste vlysu sa objavili písmená. Ďalšie časti textu sa postupne odhalili počas reštaurovania. Bohužiaľ text bol neúplný, lebo časť textu hlavne v pravej časti bol zničený trasovaním električky. Úlohou bolo zistiť, čo mohlo byť na vlyse pod korunnou rímsou napísané. Aj vďaka fragmentom malých písmen na konci, sa archivárovi Rožňavského biskupstva Stanislavovi Kršniakovi podarilo identifikovať nápis a tak bolo možné uvažovať o jeho rekonštrukcii. Verš z Vergíliových básni v preklade znie: "Učte sa spravodlivo napomínať a neopovrhujte Bohom." V jednej zo sekundárnych vrstiev nad portálom sa zase odkryl nápis "Mestský dom", ktorý je dokladom doby medzi dvoma vojnami. Po konzultácii s predstaviteľmi mesta a Pamiatkovým úradom sa rozhodlo ponechať a rekonštruovať aj tento nápis.

Bohatá rokoková štuková výzdoba nadokenných ríms ako aj erby a hlavice stĺpov boli očistené od nánosov farieb. Z pod nich sa ukázal skutočný reliéf detailov výzdoby, ktorý bol utopený a deformovaný ako farebne, tak aj tvarovo. Takisto aj rovné plochy fasády boli očistené nakoľko to bolo možné od novších zásahov. Celý povrch bol po zafixovaní spodnej vrstvy zjednotený jemnou vápennou omietkou. Poškodenia na plastickej výzdobe boli domodelované v štukovej hmote.

Soklové časti v predošlých obdobiach riešili omietnutím silne cementovými omietkami, takmer čistým betónom. To spôsobovalo vlhnutie a degradáciu omietok nad soklom. Preto sa pristúpilo k úplnému odstráneniu týchto častí. Po preschnutí tehlového muriva sa znova omietli niekoľkonásobnou vrstvou sanačnej malty, ktorá by mala zabrániť transportu vode rozpustných solí na povrch muriva a zabezpečiť paropriepustnosť.

Farebná úprava po reštaurovaní rešpektuje nález originálnej farebnosti. Ako materiál boli použité vysokokvalitné farby na báze organo-kremičitanov.

Vďaka spoločnej snahe primátora mesta MVDr. Milana Kolesára, zamestnankýň Mestského úradu v Jelšave, firme Unistav, Pamiatkového úradu a predovšetkým finančnej podpore grantového programu Ministerstva kultúry Slovenskej republiky vo výške 18 000 EUR a spoluúčasti mesta sa podarilo prinavrátiť budove dôstojnosť.

Ing. Miroslava Repáková, Peter Koreň, Alexander Koreň